

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

เป็นที่ยอมรับกันว่าการอ่านเป็นเครื่องมือพื้นฐานสำคัญในการแสวงหาความรู้ ก่อให้เกิดความคิดและวิสัยทัศน์ที่หลากหลายกว้างไกล สามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข โดยเฉพาะในระบบการศึกษานั้น การอ่านย่อมเป็นพื้นฐานสำคัญยิ่งของผู้เรียนที่จะแสวงหาความรู้ที่สูงขึ้นไป เพราะไม่ว่าจะเรียนรู้ในสาขาวิชาใด ก็ต้องอาศัยการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ทั้งสิ้น (ฟาฎิม่า วงศ์เลขา. ออนไลน์. 2547) และการอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนโต และจนกระทั่งถึงวัยชรา การอ่านทำให้รู้ข่าวสารข้อมูลต่างๆ ทั่วโลก ทำให้ผู้อ่านมีความสุข มีความหวังและมีความอยากรู้อยากเห็น อันเป็นความต้องการของมนุษย์ทุกคน การอ่านมีประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง คือ พัฒนาการศึกษา พัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ (ฉวีวรรณ อุหาภินันท์. 2542 : 11)

นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กรมวิชาการ. 2546 : 24) หมวดที่ 4 มาตราที่ 24 ข้อที่ 3 บัญญัติไว้ชัดเจนว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 44) ซึ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยกำหนดการอ่านเป็นสาระที่ 1 ของมาตรฐานการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้และเห็นความสำคัญ สาระที่ 1 มาตรฐาน ท 1.1 กล่าวคือ การอ่านใช้กระบวนการสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สำนักงานสถิติแห่งชาติพบว่า การอ่านหนังสือของเด็กไทยเดิมอยู่ที่ 52 นาทีต่อวัน ขณะนี้เหลือเพียง 39 นาทีต่อวันเท่านั้น โดยมีสาเหตุมาจากเด็กและเยาวชนหันไปให้ความสนใจกับการดูโทรทัศน์และเล่นเกมอินเทอร์เน็ตมากขึ้น ในปี 2548 มีสถิติการอ่าน ร้อยละ 69.1 แต่ในปี พ.ศ. 2551 สถิติลดลงเล็กน้อยเหลือร้อยละ 66.3 (สำนักข่าวแห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์. ออนไลน์. 2553)

ในปัจจุบันสังคมไทยเริ่มให้ความสนใจกับการแก้ปัญหาการอ่านมากขึ้น เห็นได้จากมีโครงการสนับสนุนการอ่านมากมาย ตามสถานศึกษาและหน่วยงานต่างๆ โดยเฉพาะคณะรัฐมนตรีและกระทรวงศึกษาธิการมีมติให้การส่งเสริมการอ่านเป็น “วาระแห่งชาติ” เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต และกำหนดให้วันที่ 2 เมษายนของทุกปี ซึ่งเป็นวันคล้ายวันพระราชสมภพ

ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นวันรักการอ่าน กำหนดให้ปี 2552 - 2556 เป็นทศวรรษแห่งการอ่านของประเทศ กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธานในการขับเคลื่อนการส่งเสริมการอ่านให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม (สำนักงานรัฐมนตรี, ออนไลน์, 2552) ดังนั้น การที่จะให้เด็กรักการอ่านควรเริ่มจากการให้เด็กรู้จักคิด การพัฒนาทักษะการคิด เป็นกิจกรรมที่สำคัญ ที่ควรทำควบคู่ไปกับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เพราะในท้ายที่สุด เด็ก ๆ จะใช้ประโยชน์จากการอ่านได้ เด็ก ๆ ไม่อ่านเพื่อที่จะเชื่อ แต่อ่านเพื่อที่จะคิด ทั้งทักษะการคิดระดับต้น (จำ-เข้าใจ-ประยุกต์ใช้) และทักษะการคิดระดับสูง (วิเคราะห์-สังเคราะห์-ประเมิน) ดังนั้นการจัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นการคิดและสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จึงเป็นเรื่องที่สำคัญ (นิภาพร มีสุข, ออนไลน์, 2552)

ข้อความข้างต้นจะเห็นได้ว่าการอ่านมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นรากฐานในการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถของบุคคล และจากความสำคัญดังกล่าวในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 บังคับทุกโรงเรียนมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คือ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน เข้าใจและแสดง ความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี (2551 : 34 - 36) จึงได้กำหนดรายวิชาการอ่านและพิจารณา วรรณกรรม (ท40201) เป็นวิชาสอนเพิ่มเติมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการอ่าน ฝึกทักษะการอ่านให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญ ปลุกฝังนิสัยรักการอ่าน ให้ผู้เรียนมีเวลาอยู่กับหนังสือมากขึ้น มีความรัก และสนุกในการอ่านวรรณกรรม สามารถอ่านวรรณกรรมได้ทุกประเภท โดยวรรณกรรม หมายถึง งานเขียนทั่วไปที่ผู้เขียนสร้างสรรค์ขึ้น ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามตัวชี้วัดที่กำหนดในมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทยได้ ซึ่งได้แก่ สามารถอ่านตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านและประเมินค่า เพื่อนำความรู้ความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

แม้หลักสูตรจะให้ความสำคัญกับการอ่าน แต่การสอนทักษะการอ่านในระดับมัธยมศึกษายังไม่บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร จากการที่ผู้วิจัยได้สอนวิชาภาษาไทยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถ สรุปความ ตีความ แปลความ ขยายความ วิเคราะห์ และประเมินค่าจากเรื่องที่อ่านได้ ทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จในการอ่านซึ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านภาษาไทยต่ำโดย ข้อมูลจากสรุปผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ของสำนัก

ทดสอบทางการศึกษา (2553 : 1) สรุปได้ว่า ผลการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2553 ระดับประเทศวิชาภาษาไทย ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 42.80 และพบว่า นักเรียนโรงเรียนเบญจมราชูทิศจังหวัดจันทบุรี ส่วนใหญ่ยังไม่มีนิสัยรักการอ่านและยังไม่มีทักษะในการอ่านจะเห็นได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ภาษาไทย ท40201 เฉลี่ยร้อยละ 48.13 มาตรฐานการอ่าน 49.44 ซึ่งยังไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด แสดงให้เห็นว่านักเรียนยังมีปัญหา ด้านการอ่าน

จิราภรณ์ จันทา (2543 : 2) ได้ศึกษาปัญหาด้านการอ่านพบว่า ปัญหาด้านการอ่าน มีสาเหตุมาจากครูไม่สอนให้นักเรียนรู้จักจับใจความ หรืออ่านโดยใช้เทคนิคสมัยใหม่ ทำให้นักเรียนตีความแปลความไม่ได้ เนื้อหาที่นำมาเป็นสื่อในการเรียนการสอนอาจเหมาะกับนักเรียน บางส่วนแต่ไม่ทั้งหมด ซึ่งสอดคล้องกับ จิวรรณ คูหาภินันท์ (2542 : 23 - 24) ที่ได้กล่าวถึง ปัญหาของนักเรียนไว้ว่า นักเรียนไม่ชอบอ่าน ชอบดูโทรทัศน์ เล่นคอมพิวเตอร์และดูวิดีโอมากกว่า ไม่มีคนช่วยสอนอ่านเวลาอ่านไม่ออก หรือมีปัญหาในการอ่าน ซึ่งเป็นปัญหาทั้งทาง ครอบครัวและปัญหาทางโรงเรียน ไม่มีสถานที่ที่เหมาะสมที่จะอ่าน ตัวหนังสือเล็กเกินไป ไม่มีหนังสืออ่าน พ่อแม่ ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการอ่าน ไม่ส่งเสริมให้อ่านและมีโรคที่เกี่ยวกับสมองทำให้อ่านหนังสือไม่ได้ มีนิสัยที่ไม่ดีในการอ่านทำให้อ่านช้า เป็นอุปสรรคในการพัฒนา การอ่าน เช่น การอ่านทีละคำ ชอบอ่านออกเสียง ใจลอยไม่มีสมาธิในการอ่าน ไม่มีเทคนิคหรือวิธีการ ในการอ่านหนังสือบางประเภท วิธีการสอนของครูทำให้ไม่ยอมอ่าน

อนูรี สุขเจริญ (2548 : 49) กล่าวว่า กระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ เป็นขั้นตอน การจัดการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียน ได้เลือกหนังสือตามความสนใจมาอ่านประกอบ 5 ขั้นตอน คือ 1) ชั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการอ่านร่วมกัน 2) ชั้นสอนบทเรียนสั้น เป็นการ เสนอแนะยุทธวิธีอ่านที่เน้นทักษะในการอ่าน 3) ชั้นกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นการร่วมกัน วางแผนการอ่านระหว่างครูและนักเรียน 4) ชั้นเลือกอ่านด้วยตนเองและการตอบสนอง เป็นการ เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกอ่านหนังสือตามความสนใจของนักเรียน 5) ชั้นอภิปรายผล เป็นการร่วมกัน อภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อเรื่องที่นักเรียนอ่าน สอดคล้องกับงานวิจัยของจิราภรณ์ ค้วงจุมพล (2543 : 73) พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยกระบวนการสอนอ่าน แบบปฏิบัติการ มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับดีมาก และผลงานวิจัยของ วันทนา กันทะหงส์ (2543 : 75) พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนอ่าน แบบปฏิบัติการ ส่งผลให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านสูงขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรวัฒน์ รัตนา (2547 : บทคัดย่อ) ที่พบว่ากระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ ตามแนวคิด ของคอมส์ เป็นวิธีการสอนแบบหนึ่งที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้แก้ปัญหาการอ่านที่เกิดขึ้นและเป็นวิธี

ที่เหมาะสมที่จะใช้สอนการอ่านให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่าน มีความสนใจในการอ่านและมีทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน ถ้านักเรียนมีความสนใจในการอ่าน เข้าใจในเรื่องที่อ่านย่อมน่าจะอ่านและอ่านสิ่งที่ตนสนใจ ผลที่ตามมาคือ นักเรียนจะมีความรู้ที่หลากหลาย และนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ทั้งยังช่วยเพิ่มความสามารถในการอ่านของนักเรียน

ดังนั้นเพื่อให้ให้นักเรียนมีทักษะการอ่านที่ดีขึ้น สามารถอ่านเรื่องและทำความเข้าใจโดยใช้กระบวนการวิเคราะห์ วิวิจารณ์ ประเมินค่าเรื่องที่อ่านได้ ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาโดยตรงจึงให้ความสนใจ และร่วมมือกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการศึกษาค้นคว้าเทคนิควิธีการสอนที่จะนำมาพัฒนากระบวนการอ่านของนักเรียนให้รู้จักวิธีการอ่านและสร้างทัศนคติที่ดี ผู้วิจัยจึงได้นำกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการตามแนวคิดของคอมส์มาปรับใช้ในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทยกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการสอนอ่านวรรณกรรมไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของวรรณกรรมไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการกับวิธีการสอนอ่านแบบปกติ

ประโยชน์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนที่จะได้นำกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ ไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียน และพัฒนาการสอนให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ของโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี 14 ห้องเรียน รวม 665 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 2 ห้องเรียน

60 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบสุ่มอย่างง่าย จากนั้นจับสลากเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น คือ กระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการและวิธีการสอนอ่านแบบปกติ

2.2 ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ใช้เวลาในการทดลองสอน 16 ชั่วโมง เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนซึ่งมีแนวคิดพื้นฐานมาจากองค์ประกอบ 5 ด้าน ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกหนังสือตามความสนใจ ได้ทำกิจกรรมตอบสนองการอ่านโดยไม่บังคับได้อภิปรายเกี่ยวกับหนังสือที่อ่าน คือ 1) เวลาที่ใช้แต่ละขั้นตอน 2) การเปิดโอกาสให้มีการเลือกหนังสือ 3) อ่านการตอบสนองต่อหนังสือที่อ่าน 4) การเรียนรู้ของครูและเพื่อน 5) การดำเนินการตามกระบวนการที่ได้วางแผนไว้เป็นอย่างดี กระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการประกอบด้วยขั้นตอน 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์

ครูและนักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการอ่านพูดเกี่ยวกับหนังสือที่น่าสนใจ ครูจะสอนบทเรียนสั้น ๆ และให้นักเรียนวางแผนการเรียนล่วงหน้า

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการอ่าน

ในขั้นนี้จะแบ่งเวลาเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงที่นักเรียนอ่านหนังสือที่เลือกเอง และช่วงที่ทำกิจกรรมตอบสนองการอ่าน ซึ่งมี 2 กิจกรรมหลัก คือ กิจกรรมบันทึกการอ่าน หรือ กิจกรรมการอภิปราย โดยขณะที่ทำกิจกรรมครูจะเข้าร่วมกิจกรรมด้วยเสมอ

ขั้นที่ 3 ขั้นขยายประสบการณ์การเรียนรู้

ขั้นนี้ เป็นขั้นที่นักเรียนจะนำเสนอผลงานจากการเลือกทำกิจกรรมในช่วงที่ 2 โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสมัครใจ ในช่วงท้ายชั่วโมงครูจะให้นักเรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมที่ทำไปและร่วมกันวางแผนการเรียนในวันต่อไปด้วย

ครูและนักเรียนจะมาอภิปรายร่วมกันและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อเรื่อง ที่นักเรียนอ่านในลักษณะสรุปความคิดเห็นเพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีวิจารณญาณในการอ่าน

2. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทย หมายถึง ความสามารถในการที่ผู้อ่านรับรู้ความหมายจากสิ่งที่ผู้เขียนสื่อความคิดออกมาเป็นตัวอักษรจากวรรณกรรม

ที่ผู้สอนกำหนด ได้แก่ เรื่องสั้น สารคดี บทความ นวนิยาย และร้อยกรอง และสามารถเข้าใจ ความหมายของสิ่งที่อ่านได้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้เขียน จับใจความสำคัญและบอกรายละเอียด ของเรื่องได้ บอกเหตุผลและสรุปความได้ โดยอาศัยความรู้เดิม และความสามารถทางภาษา ในการตีความ และสามารถนำสิ่งที่อ่านไปใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งสามารถแบ่งระดับ ความสามารถในการอ่าน เพื่อเข้าใจได้เป็น 3 ระดับ คือ

2.1 ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจตามตัวอักษรหรือข้อเท็จจริง (Literal or Factual Comprehension) เป็นการอ่านที่ผู้อ่านเข้าใจความหมาย ข้อความที่อ่าน อย่างตรงไปตรงมา

2.2 ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อเข้าใจแบบตีความหรือสรุปลงความเห็น (Interpretation or Inferenti Comprehension) เป็นความคิดที่แสดงออกโดยการตีความ การหาข้อสรุป ขยายและทำนายสิ่งที่จะเกิดขึ้นตามมา

2.3 ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Reading) เป็นการประเมินหรือตัดสินสิ่งที่อ่านด้วยเกณฑ์ที่ผู้อ่านกำหนดขึ้น โดยอาศัยประสบการณ์เดิม เทียบได้กับมาตรฐานการเรียนรู้ในระดับประเมินผลความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ภาษาไทย ซึ่งวัดได้จากคะแนนการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. การสอนอ่านแบบปกติ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยตามที่แนะนำไว้ในเอกสารประกอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีลำดับขั้นตอนการสอนดังนี้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นการสอน ขั้นสรุปบทเรียน

4. แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนที่ครูเตรียมการจัดการเรียนให้ผู้เรียน ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร โดยการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง การวางแผนการ จัดการเรียนรู้อ่าน แผนการใช้สื่อ และแหล่งเรียนรู้ แผนการวัด และประเมินผล ซึ่งได้จากการวิเคราะห์ หลักสูตร กำหนดหน่วยย่อยการเรียนรู้จากคำอธิบายรายวิชา เพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

5. วรรณกรรมไทย หมายถึง งานเขียนทุกประเภทที่เกิดจาก งานเขียนทุกประเภท ที่เกิด จากความรู้สึกระส่ำระสายของผู้เขียนข้อมูลที่น่ามาเขียนเป็นข้อเท็จจริงหรือเป็นเรื่องที่สมมุติขึ้น และจินตนาการของผู้เขียน โดยได้มีการแบ่งวรรณกรรมออกเป็นหลายประเภท โดยผู้วิจัยกำหนด ประเภทของวรรณกรรมที่น่ามาให้อ่านคือ เรื่องสั้น สารคดี บทความ นวนิยาย และบทร้อยกรอง

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ตัวแปรต้น

1. กระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ
2. การสอนอ่านแบบปกติ

ตัวแปรตาม

ความสามารถในการอ่าน
เพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทย

สมมุติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทยสูงกว่าการสอนอ่านด้วยวิธีการสอนอ่านแบบปกติ